

Pfv.VII.20.107/2012/4.

A Kúria a dr. Glegyák Jenő ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Magyar György ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Bíróságon 64.P.22.026/2010. számon indult, és a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.708/2011/6. számú ítéletével befejezett perében a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelemmel nem támadott részében nem érinti, egyebekben hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperes részére 250.000 (Kettőszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A perben nem szereplő Sz. Zs. az alperes állandó megbízási jogviszonyban foglalkoztatott függő biztosításközvetítője volt. A felperes Sz. Zs. közreműködésével 2005. április 27-én „...” módoszatú életbiztosítási szerződést kötött az alperessel. A biztosítási szerződés lehetőséget adott a biztosított számára korlátlan számú, befektetési célú eseti díjfizetés teljesítésére. A felperes és házastársa több alkalommal adott át pénzt Sz. Zs. az életbiztosítási szerződéshez kapcsolódó befektetés, eseti díjfizetés céljára. Sz. Zs. az összegek átvételekor „Értesítő eseti díj fizetéséről” elnevezésű formanyomtatványt töltött ki. A nyomtatványokon a felperes, illetve a felperes házastársa olyan tartalmú nyilatkozatot tettek, hogy 2005. április 27-én 5 x 2.000.000 forintot, 2005. október 03-án 5 x 1.000.000 forintot, 2006. június 01-én 5.000.000 forintot, 2006. október 18-án pedig szintén 5.000.000 forintot átutaltak a nyomtatványokon megjelölt bankszámláról. Sz. Zs. annak igazolására, hogy 15.000.000 forintot a felperes biztosítási szerződésére hivatkozással átutalt az alperes bankszámlájára, banki átutalási megbízás másolatokat mutatott fel a felperesnek. Utóbb kiderült, hogy az átutalási megbízás másolatok hamisítottak, Sz. Zs. a felperestől átvett pénzt nem továbbította az alperes részére.

A felperes keresetében 22.000.000 forint és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni. Arra hivatkozott, hogy az életbiztosítási szerződéshez kapcsolódóan befektetési célból különböző időpontokban összesen 25.000.000 forintot adott át Sz. Zs. részére, aki abból 3.000.000 forintot visszafizetett. A fennmaradó 22.000.000 forintot azonban nem továbbította az alperesnek, ezzel pedig számára kárt okozott. Álláspontja szerint az alperes a kárt a 2003. évi LX. törvény 48. § (2) bekezdése, valamint - a Sz. Zs. és az alperes közötti állandó megbízási jogviszonyra figyelemmel - a Ptk. 350. § (1) és (2) bekezdése és 348. § (1) bekezdése alapján köteles megtéríteni.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletében az alperest 22.000.000 forint és járulékai megfizetésére kötelezte. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta, és az alperest terhelő marasztalás összegét 12.000.000 forintra és járulékaira leszállította.

A jogerős ítélet indokolása szerint az alperes a Ptk. 350. § (2) bekezdése és 348. § (1) bekezdése alapján köteles a vele állandó megbízási jogviszonyban állt biztosításközvetítő által okozott kárt megtéríteni. A felperest megillető kártérítés összegét a másodfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelése alapján 12.000.000 forintban határozta meg. Álláspontja szerint ugyanis a felperes igazolhatóan 15.000.000 forintot adott át a biztosításközvetítő részére.

A másodfokú bíróság e vonatkozásban a tényállás megállapítása során a Sz. Zs. által készített hamis banki átutalási megbízásoknak tulajdonított döntő jelentőséget. Ezeket az okiratokat ugyanis a biztosításközvetítő azért készítette, hogy a felperes számára igazolja azt, hogy a tőle átvett pénzüsszegeket továbbította az alperes részére. Ilyen hamis banki átutalási megbízásokat pedig Sz. Zs. összesen 15.000.000 forintról állított ki, ezt az összeget tehát minden bizonnyal átvette a felperestől. Azt ugyanakkor, hogy a felperes további pénzüsszegeket is adott át a biztosításközvetítő részére, a perben keletkezett egyéb bizonyítékok a másodfokú bíróság álláspontja szerint kétséget kizáróan nem támasztották alá.

A felperes házastársa és a biztosításközvetítő Sz. Zs. által előadottakat ugyanis e vonatkozásban bizonyítékként nem lehetett figyelembe venni, mivel a felperes házastársa a felperessel fennálló közeli hozzátartozói kapcsolatára és házassági vagyonszösségére figyelemmel nem tekinthető érdektelennek, Sz. Zs. pedig a perben és a korábban folyamatban volt büntető eljárás során az átadott pénz összegét illetően eltérő tartalmú tanúvallomásokat tett.

Nem alkalmasak a pénzátadás tényének és az átadott pénz összegének igazolására az „Értesítő eseti díj fizetéséről” elnevezésű formanyomtatványok sem, ezek a nyomtatványok ugyanis nem tartalmazznak pénz átvételét elismerő nyilatkozatot. A nyomtatványokban foglalt nyilatkozat egyébként is azt rögzíti, hogy a nyilatkozattevő a nyomtatványon feltüntetett bankszámláról átutalta a szintén a nyomtatványban megjelölt összeget. Átutalás azonban nem vitásan nem történt, a felperes ugyanis készpénzt adott át a biztosításközvetítő részére. A formanyomtatványokon megjelölt bankszámla felett pedig a felperesnek nem is volt rendelkezési joga. A nyomtatványok tartalma tehát valótlan, ezért a pénzátadás tényének és a pénz összegének a bizonyítására ezek az iratok nem alkalmasak.

Mindezekre tekintettel tehát a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy a felperes 15.000.000 forintot adott át Sz. Zs. biztosításközvetítő részére. Az átadott pénzüsszegeből pedig 3.000.000 forint nem vitásan megtérült. Ezért a másodfokú bíróság az alperest 12.000.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezte.

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú ítélet helybenhagyása iránt - a felperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtette, hogy a bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdésébe és 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon, a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése alapján jutott arra a következtetésre, hogy csupán 15.000.000 forintot adott át az alperes biztosításközvetítője részére. Álláspontja szerint ugyanis a házastársa tanúvallomása, a biztosításközvetítő Sz. Zs. közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozata és a per során tett tanúvallomása, valamint az „Értesítő eseti díj fizetéséről” megnevezésű nyomtatványok kétséget kizáróan bizonyítják, hogy ténylegesen 25.000.000 forint átadására került sor. A házastársa tanúvallomásának mellőzésére a hozzátartozói viszony ténye az érvelése szerint önmagában nem adhat alapot. Emellett a tanúvallomásban foglaltak szerinte egyébként is összhangban állnak a perben keletkezett egyéb bizonyítékokkal. Az „Értesítő eseti díj fizetéséről” megnevezésű nyomtatvány pedig a véleménye szerint egyrészt a Ptk. 284. § (1) bekezdése szerinti nyugtának, vagyis átvételi elismervénynek, másrészt a Ptk. 242. § (2) bekezdésében szabályozott tartozáselismerésnek minősül, és megfelel a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 166. § (1) és (2) bekezdésében, valamint 167. § (3) bekezdésében foglalt előírásoknak is.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el. E jogszabályi rendelkezés megsértése akkor következik be, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás a bizonyítás anyagától eltér, iratellenes, illetőleg, ha a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott.

A perbeli esetben azonban a másodfokú bíróság által megállapított tényállás maradéktalanul összhangban áll a jogerős ítélet indokolásában megjelölt bizonyítékokkal. A másodfokú bíróság megfelelő indokát adta annak is, hogy a perben keletkezett számos bizonyíték közül miért a biztosításközvetítő által készített hamis banki átutalási megbízásoknak tulajdonított döntő jelentőséget, az egyéb bizonyítékokat pedig milyen okból mellőzte. Ez utóbbi körben helytállóan mutatott rá arra, hogy a felperes házastársa a közeli hozzátartozói viszonyra és a házassági vagyonközösség fennállására figyelemmel nem tekinthető érdektelen tanúnak, Sz. Zs. pedig a polgári perben és a korábbi büntető eljárás során az átadott pénz összegére vonatkozóan eltérő tartalmú vallomásokot tett. Helyes volt annak megállapítása is, hogy az „Értesítő eseti díj fizetéséről” megnevezésű formanyomtatványok a pénz átadását nem igazolják, és egyébként is valótlan tartalmúak.

A tényállás megállapítása és a bizonyítékok mérlegelése során tehát jogszabálysértés nem történt. A bizonyítékok eltérő értékelésére (ún. felülmérlegelésére) pedig – amint arra a Legfelsőbb Bíróság a BH 1994.44. szám alatt közzétett eseti döntésében is rámutatott – a felülvizsgálati eljárásban nem kerülhet sor.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és a felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében az alperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére kötelezte.

Budapest, 2012. május 31.

Dr. Wellmann György s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k.

előadó bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró